

VALİ ATAMALARINDA YÖNTEM SORUNU

Şafak BAŞA¹

Giriş:

Mülki idare amirliği mesleğinde tartışılan en önemli konulardan birini valilerin atanmaları, görevden alınmaları ile merkez valiliği statüsü oluşturmaktadır. Literatür tarandığında valiliğe atamalar konusunda “başlıca üç tartışma alanının” var olduğu görülmektedir. Bunlardan ilki, istisnai memurluk uygulaması nedeniyle hükümetin takdirinde olan atamaların ne ölçüde mülki idare mesleği içinden yapıldığı, ikinci tartışma alanı, vali atamalarının ne derece nesnel ölçütlere dayandığı, üçüncü tartışma alanı ise valilerin seçimle işbaşına gelmesi ile ilgilidir. Bu yazıda bu tartışma alanlarına değinilecek ve bazı değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Konuyu tartışmadan önce valilerin atanmaları ile ilgili temel mevzuat hükümlerine göz atılması yararlı olacaktır. Temel olarak vali atamalarının 1700 sayılı Kanun’un “İntihap ve Tayin Usulleri” başlıklı 5. maddesi, 5442 sayılı Kanun’un 6. maddesi ile 3152 sayılı Kanunun “Valilerin Merkezde Görevlendirilmesi” başlıklı 37. maddesinde düzenlendiği görülmektedir. Buna göre valiler, İçişleri Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ve Cumhurbaşkanının onaması ile görevlerine atanırlar. Aynı yöntemle de görevden alınarak merkezde, İçişleri Bakanının uygun göreceği işlerde “merkez valisi” unvanıyla görevlendirilebilirler. Ayrıca DMK’ya göre (madde: 59) valilik “istisnai memuriyet” olarak sayılmıştır.

Vali atamalarının mülki idare mesleği içinden/dışından yapılması konusu:

Vali olarak atananların, vali olmadan önceki görevleri incelendiğinde, valiliğe mülki idare amirliği mesleği dışından atamaların oranı; 1957 araştırmasında % 15,2, 1976 araştırmasında % 25, 2001 yılı anketinde % 5,3, 1990-2001 dönemi bütün atamalarda ise % 11,2’dir. 1990-2001 döneminde vali olarak atananların %27,1 merkez örgütü yöneticileri, % 24,5 mülkiye müfettişi, % 19,8 kaymakam, % 15,2 vali yardımcısı, % 0,2 mülki idare amiri kökenli olup başka görevden atananlar oluşturmaktadır. Aynı dönemde bütün atamalar içinde emniyet kökenlilerin oranı %10,6, başka görevlerden atananların oranı da % 0,6’dır. 1990-2001 yılları arasında mülki idare dışından toplam (17) vali atanmıştır. 1957 ve 1976 araştırmalarına yanıt veren valilerin önceki görevlerine bakıldığında sırasıyla % 57 ve % 50 oranında taşrada görev yapan kaymakam ve vali yardımcısı kökenlidir. Fakat bu seçimin 1990-2001 döneminde yapılan bütün atamalarda % 51,6 oranında mülkiye müfettişleri ve merkez teşkilatı lehine önemli ölçüde değişmiş olduğu görülmektedir (Karasu, 2002: 131). Dolayısıyla son dönemlerde vali atamaları arasında mülkiye müfettişleri ve merkez teşkilatı lehine, kaymakam ve vali yardımcılarını aleyhine bir değişim yaşanmaktadır. Bu durum meslek mensupları arasında mülkiye müfettişliği ve

¹ Bu makalenin yayımlandığı yer için bakınız: BAŞA, Şafak (2007), “Vali Atamalarında Yöntem Sorunu”, İdarecinin Sesi Dergisi, Kasım-Aralık 2007, Cilt: 21, Sayı: 125, s: 18-23.

merkez görevlerini oldukça popüler hale getirmiştir. Bu mesleğin temelini oluşturan kaymakamların moral motivasyonları açısından olumsuz bir durumdur.

Yukarıdaki sayılardan da anlaşılacağı üzere, istisnai memuriyetin bir gereği olarak, 80'li ve 90'lı yıllarda valilik görevlerine mülki idare amirleri dışından da atamalar yapılmıştır (kolluk amirleri ve üniversite öğretim görevlileri). Ancak son yıllarda bu uygulamadan vazgeçilme eğilimi izlenmektedir. Bilindiği kadarıyla görevde olan emniyet kökenli son valinin de emekli olması ile bugün itibariyle bütün valiler mülki idare kökenlidir. Bu konuda, son dönemde görev yapan Hükümetlerin ve Cumhurbaşkanlığı Makamının da mülki idare amirleri lehine göstermiş olduğu tercih her türlü takdire şayandır.

Valiliğin istisnai bir görev olup olmaması konusunda yoğun tartışmalar yapılmış, çok çeşitli görüşler ortaya konulmuştur. Valiliğin istisnai memuriyet olarak kalması konusunda meslek mensuplarının önemli bir bölümü olumsuz düşünmektedirler. 2002 araştırması sonuçlarından, meslek mensuplarının % 57,5'inin istisnai memurluk uygulamasının terk edilmesi ve valiliğin mülki idare amirliği mesleğinde bir kariyer aşamasına dönüştürülmesi görüşünde olduğu anlaşılmaktadır. Hemen aynı sonuç 1976 araştırması için de geçerlidir (Karasu, 2002: 127).

Her ne kadar valilik mesleği istisnai memuriyet olsa bile, valiye yüklenen görev, yetki ve sorumlulukları düşündüğümüzde, bu göreve meslekten gelen ve profesyonel yönetici olarak yetişmiş mülki idare amirleri arasından atama yapılmasının yararı ortadadır. Geçmişte valilik görevlerine diğer meslek mensuplarından atama yapılması, uygulamada sorunlara yol açmıştır. Son dönemde mülki idare mesleğinde geriye gidişin bir nedeninin de valilik mesleğine dışardan yapılmış atamaların olduğu görüşü meslek mensupları arasında kabul görmektedir. Bu satırların yazarı da kaymakam olarak görev yaptığı bir ilde 4 yıl boyunca emniyet kökenli bir vali ile çalışmıştır. Edinilen izlenim, ne kadar iyi niyetle çalışırlarsa çalışsınlar mülki idare dışından gelen valilerin (özellikle emniyet kökenlilerin) ister istemez kendi uzmanlık konuları olan "emniyet ve asayiş" konularına odaklandıkları, ilin diğer sorunlarının çözümünde fazla bir ağırlık koyamadıkları yönündedir. Meslek yaşamının önemli bir bölümünde sadece kolluk yetkilerine odaklanmış bir kamu görevlisine çok daha geniş bir alanda yöneticilik yapma sorumluluğu verilince, doğal olarak öncelikle en iyi bildiği konulara eğilecektir. Kolluk kökenli valilerden emniyet ve asayiş hizmetleri dışında doyurucu icraat beklemek fazla iyimser bir davranıştır.

Sayıları çok olmasa da mülki idare amirleri dışından valiliğe yapılacak atamalar mesleğin geleceği açısından bir tehlike olarak görülmektedir. Özellikle meslek dışından valiliğe yapılan atamaların neredeyse tamamının emniyet kökenlilerden yapılması ayrıca düşündürücüdür. Eğer dışardan vali atanacaksa ilk akla gelenler kolluk amirleri olmamalıdır. Ayrıca kolluk amirleri arasından vali atanması Bakanlık içinde eskiden beri var olan ancak pek su yüzüne çıkmayan, mülki idare-kolluk birimleri mücadelesini de körükleyecektir. Bu durumun taşrada olumsuz yansımaları olacağı açıktır. Ayrıca bir kolluk amiri olan il emniyet müdürleri vali yapılırken, diğer bir kolluk birimi olan jandarma subaylarına bu yolun kapatılması hakkaniyetle bağdaşmaz. İl jandarma komutanlarının, vali olarak atansa da eşdeğer bir birimin amirinin emrine girmek istemedikleri de bilinen bir gerçektir. Valilerin sivil kökenli olması gerekir deniyorsa ki böyle olmalıdır, kolluk amirlerinin vali olması uygun düşmeyecektir. Ayrıca valilik beklentisi içine giren bazı kolluk amirlerinin siyasilerle yakın temasa girmesi, kolluk yetkisinin etkin ve tarafsız kullanımı açısından önemli bir engel oluşturabilir.

Geçen yıl yürürlüğe giren birinci sınıf mülki idare amirliğine ilişkin düzenleme, vali olabilmek açısından sadece mülki idare amirlerini sınırlandırmış, valiliğe atanacak diğer meslek mensupları için bir sınırlama öngörmemiştir. Daha doğrusu 15 yılını doldurmuş olan başka meslek mensuplarının vali olarak atanmalarında, istisnai memuriyet uygulamasının gereği olarak bir engel görülmemektedir. Bu durum uygulamada başka bir adaletsizliği beraberinde getirecektir. Mülki idare amirleri dışındaki diğer meslek mensupları istisnai memuriyet statüsünden yararlanarak hiçbir sınırlamaya tabi olmadan vali olabileceklerdir. Örneğin mülki idare amirinin aksine meslekte 15 yılını doldurmuş bir polis müdürü vali olarak atanabilecektir.

Bu durumda birinci sınıf mülki idare amirliği düzenlemesinden sonra valiliğin istisnai memuriyet statüsü tekrar sorgulanmalı, valiler için istisnai memuriyet uygulamasına son verilmelidir. Bu yapılamıyorsa en azından birinci sınıf yasasıyla mülki idare amirleri için getirilen sınırlandırmaların vali olarak atanacak diğer kişiler içinde de getirilmesinin gerekli ve zorunlu olduğu değerlendirilmektedir. Valilik görevi istisnai bir görev olarak kalsa da bundan böyle mülki idare amirleri açısından getirilen sınırlamaların vali olarak atanacak olan diğer görevliler için de dolaylı olarak uygulanması sağlanmalıdır.

Burada valilik öncesi yapılan görevle ilgili son bir noktayı ifade etmek gerekirse, gerek araştırmalar, gerekse yapılan bütün vali atamaları incelendiğinde, *mülki idare amirliği hiyerarşisinde görev almanın valilik için önemli bir koşul olduğu ortaya çıkmaktadır*. Ülkemizde valiliğin beslendiği meslek mülki idare amirliği mesleğidir. Zaten DMK açısından valiler de mülki idare amirliği hizmetleri sınıfından sayılmaktadır. Bu arada mülki idare sisteminde hiçbir görevin “*valiliğin bekleme odası*” sayılacak kadar sivrilmediği söylenebilir (Karasu, 2002: 133). Vali atamalarında bazen kaymakamlar, bazen vali yardımcıları, bazen merkez teşkilatı mensupları, bazen de mülkiye müfettişleri ön plana çıkmaktadır. Bugün teşkilatta valilik öncesinde bulunulan *hiçbir görev vali olmanın garantisini sağlamaz*. Birinci sınıfa ayrılmış mülki idare amirleri arasından vali atamalarında meslek memurları arasındaki görev dengesi muhakkak gözetilmelidir.

Vali atamalarının nesnelliği konusu:

Vali atamalarında başta siyasal olmak üzere türlü kayırmacılığın etkili olduğu bilinen bir gerçektir. Yazının girişinde belirtilen kanun maddelerine dayanılarak ifade edilen vali atama usulü arasında bir ölçüt görülmemektedir. Bu konuda (birinci sınıf mülki idare yasası dâhil) hükümetlerin geniş bir takdir yetkisi söz konusudur.

Valilik, bütün mülki idare amirleri için adeta “*mesleğin zirvesi*” olarak algılanmakta ve valiliğe yükselme eğilimi meslek mensupları arasında ciddi bir rekabete de yol açmaktadır. Bu rekabetin meslek üzerinde yıkıcı bir etkisinin bulunduğu, vali olabilmek için meslek mensuplarının kıyasıya yarıştıkları, vali olamayan meslek mensuplarının derin bir hayal kırıklığına ve küskünlüğe büründükleri, vali olanların da daha fazla vali olarak kalabilmek için yoğun çaba harcadıkları, uzun yıllar merkez valiliğinde beklemiş olanların bile emekliliklerine birkaç yıl kala eylemli valiliğe atandıkları görülmektedir. Kısaca vali olabilmek için nesnel kuralların bulunmaması meslek mensuplarını siyasetçilere yönlendirmektedir. Bu durumda vali olabilmek, kariyer basamaklarını takip ederek ulaşılabilecek bir makam olmaktan çok, tesadüflere ve siyasi konjonktüre bağlı hale gelmektedir.

Vali atamaları konusu Mülki İdare Şurası'nda da en çok tartışılan konulardan biri olmuştur ve 1 numaralı komisyonun sonuç raporunda bu konuda şu öneri getirilmiştir; “*Vali seçiminde somut bazı kriterler getirilerek, siyasi iktidarların bu konudaki sınırsız takdir yetkisi ile kariyer ve liyakat sistemi ve idarenin devamlılığı arasında bir denge kurulması sağlanmalı, valilik onurunun korunması yanında siyasi iktidarları da vali seçiminde daha dikkatli olmaya zorlamak amacıyla valiliğe atanan kişilerin, kendi isteği ve zorunlu haller dışında en az 2 yıl geçmeden görevden alınmamaları kuralı yasallaştırılmalıdır*” (İçişleri Bakanlığı, 2002: 135).

Şuranın önerisine göre;

*Vali seçiminde somut bazı kıstaslar getirilmeli,

*Siyasi iktidarların bu konudaki sınırsız takdir yetkisi ile kariyer ve liyakat sistemi ve idarenin devamlılığı arasında bir denge kurulmalı,

*Valiliğe atanan kişilerin, kendi isteği ve zorunlu haller dışında en az 2 yıl geçmeden görevden alınmamaları kuralı yasallaştırılmalıdır.

Birinci sınıf mülki idare yasasıyla, mülki idare amirleri arasından vali olarak atanacaklar için (diğer meslek mensupları için böyle bir uygulama söz konusu değil) bir ölçüde de olsa bazı kriterler getirildiği, siyasi iktidarların bu konudaki sınırsız takdir yetkisi ile kariyer ve liyakat sistemi arasında bir miktar denge sağlandığı söylenebilir. Yeni yasa hiç olmazsa mülki idare amirleri açısından bir standart getirmektedir. En azından valiliğe ilk defa atanacakların yaşına ilişkin tartışmalar son bulmuştur. Ancak bu düzenlemenin de vali atamaları ile valilerin görevden alınmaları ile ilgili tartışmaları tamamen bitirmesi ve uygulamada yaşanan sıkıntıların önüne geçebilmesi kolay görülmemektedir. Çünkü yelpaze çok geniştir ve meslek mensuplarının sayısı ile vali kadroları arasındaki açıklık büyüktür.

Şura kararlarında önerilen “*valiliğe atanan kişilerin, kendi isteği ve zorunlu haller dışında en az 2 yıl geçmeden görevden alınmamaları kuralı*” ise bu konuda hazırlanan yasa tasarıları olmasına rağmen maalesef yasalaştırılamamıştır. Göreve başladıktan çok kısa bir süre sonra (hatta bir yıl dolmadan) görevden alınan valilerin bulunduğu düşünüldüğünde, yapılacak bu düzenlemenin valilik müessesesinin itibarı ve valilerin güvence içinde görev yapmaları açısından gerekli olduğu kabul edilmelidir. 2002 yılı araştırmasında valiler için ideal görev süresinin 4 yıl, kaymakamların ise 3 yıl olması gerektiği görüşü benimsenmiştir (Karasu, 2002: 167-168).

Valilerin göreve getirilmesinde olduğu gibi merkeze alınmalarında da belli birtakım nesnel ölçütlerin olduğu söylenemez. Bu durum valilik müessesini oldukça yıpratın ve bu güne kadar çözüm bulunamamış diğer bir konudur. Siyasi tercihlerle vali olanlar, yine siyasi tercihlerle görevden alındıklarında bu sefer idari yargıda dava açmaktadırlar. Açılan davalar nedeniyle bir kaç kez aynı ile atanan valilerin durumu medyada eleştiri konusu yapılmakta, uygulamada da görevden ayrılan ve yeni göreve başlayan valiler arasında önemli sorunlar yaşanmaktadır. Açıkçası valilik görevine atanmada yaşanan sorunlar, valilik görevinden alınmada da karşımıza çıkmaktadır. Meslek “*Danıştay Kararı ile vali atanınlar*” gibi yeni bir statü kazanmak üzeredir. Bu konuda örnek vermek gerekirse 2000-2005 yılları arasında 21 vali genellikle atama ve re’sen emekli edilme neden-

leriyle Danıştay'a başvurmuş, haklarındaki işlemleri haksız bularak bunların iptalini talep etmişlerdir (Özer, 2005: 15).

Merkez valiliğinde meydana gelen yığılmalar da bir diğer sorundur. Vali atamalarındaki sistemsizlik ve hükümetlerin dikkatli davranmamaları, merkez valiliğinde önemli yığılmalara neden olmaktadır. Merkezdeki valilerin sayıca çokluğu ve bu konuda kamuoyuna yansıyan olumsuz eleştiriler mülki idare amirliği mesleği açısından çok ciddi imaj kaybı yaratmaktadır. Merkeze alınan valilerden devlet yeterince yararlanamamaktadır. İçişleri Bakanlığında kendilerine bir masa verilen merkez valileri tekrar vali olarak atanmalarını adeta umutsuzca beklemektedirler. Bazı merkez valileri için bu bekleyiş on yılı bulmakta, bazı valiler içinse emekli oluncaya kadar sürmektedir. Sadece bir kez ve bir yıldan az süreli valilik yapmış ve emekliliğine kadar merkezde beklemiş valiler bulunmaktadır. Uzun süre merkezde bekledikten sonra tekrar eylemli valiliğe atanan valiler için görevde kalmak ayrıca özel çaba gerektirmektedir.

Mülki İdare Şurası'nda 1 numaralı komisyonun sonuç raporunda merkez valileri için ilginç bir öneri getirilmiştir: "3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 37.maddesinin işler hale getirilmesinin sağlanması amacıyla Başbakanlık ve diğer bakanlıklarda mülki kadrolar ihdas edilerek merkez görevine atanan valilerin bu görevlere getirilmeleri sağlanmalı ve yetişmiş insan gücü israfına son verilmelidir" (İçişleri Bakanlığı, 2002: 135). Bu önerinin diğer bakanlıklar tarafından kabul edilmesi zor görülmektedir. Ancak son dönemde diğer bazı bakanlıklarda özellikle birçok mülkiye müfettişinin geçici görevle bulunduğu düşünülürse, Şura önerisinin üzerinde dikkatle durulması gerekir.

Vali atamaları konusunda çok çeşitli öneriler getirilmiş, modeller önerilmiştir. Bu gibi önerilerde genellikle ön plana çıkan, "valilerin ya da vali adaylarının bir kurul tarafından belirlenmesi" olmuştur (Günay, 1999: 92). Vali atamaları konusunda Aldan'ın (1978: 104) önerisine göre, mülki idare de belirli bir süre hizmet etmiş bulunmak ve yeteneği, başarısı ve yansızlığı saptanmış olmak ön şartlarını taşıyanlar arasından vali sayısının iki katı kadar vali adayı saptanmalı ve İçişleri Bakanının takdirine sunulmalıdır. Vali atamalarına ilişkin inceleme, soruşturma ve değerlendirmenin şimdiye kadar bir esasa bağlanmamış olması dolayısıyla, ortaya çıkan sakıncaları gidermek bakımından, bu önemli görevin oluşturulacak valiler yüksek kurulunca yapılması yine bu öneride yer almaktadır.

Vali atamalarının yanlı ve siyasal değerlendirmelerden uzak görevin gerektirdiği belirli koşullara yansız değerlendirmelere tabi tutularak yapılması konusunda ileri sürülen tüm görüşlerden de yararlanarak bir model önerisi de Günay'dan (1999: 94-103) gelmiştir.² Bu modelin esasları aşağıda özetlenmiştir:

*Vali atamaları, belirli süreler için mülki idare amiri olarak görev yapanlar arasından, çalışmaları, bilgisi, deneyimi ve başarıları göz önüne alınarak belirlenen çok sayıda vali adayı arasından yapılmalıdır. Modelde iki yeni unsur vardır. Bunlardan biri, valilerin mülki idare amirlerinden atanması, diğeri ise vali adaylığı statüsünün getirilmesidir.

² Vali atamaları konusunda kapsamlı ve uygulanabilir bir model getiren Ö. Faruk GÜNAY'ın önerisinin detayları için "Vali Atamalarına İlişkin Bir Model" adlı çalışmasına bakılabilir.

* Vali atamaları, güvenilirliği ve layık olmaları nedeniyle seçilerek tespit edilen kıdemli valilerin oluşturduğu bir yüksek kurul tarafından yapılmalıdır. Yüksek idari kurulun Başbakanın başkanlığında, İçişleri Bakanının katılımı ve en az 9 yıl vali ya da vali adayı olarak görev yapmış olanlar arasından seçilerek atanan 7 üyenin katılımıyla oluşturulması önerilmiştir.

*İller arası yeni bir sınıflandırma yapılmalı ve bu sınıflandırma esas alınarak valilerin ataması yapılmalıdır. İlk defa valiliğe atanacaklar yüksek idare kurulu tarafından belirlenecek 5. sınıf illere atanmalıdır. Sınıflara ayrılan illerin valilerinin görev süreleri de, büyüklük, iş hacminin farklılığı ve görev konularındaki karmaşıklıklar göz önüne alınırsa birbirinden farklı olması gerekir. Günay önerdiği modeli bir şema üzerinde de gösterdikten sonra, uygulamada; tarafsızlık ve adalet ilkesinin yerleşmesi, kişisel gelişme, merkez valisi sayısında azalma vb. sonuçların elde edilebileceğini ifade etmiştir (Günay, 1999: 102-103).

Valilik atamalarında uygulanan sisteme yönelik eleştirilerle ilgili olarak genelde önerilen sistem, *mevcut uygulama olan istisnai memurluğun kaldırılması ve valiliğin bir kariyer olarak düzenlenmesi* üzerinde yoğunlaşmaktadır. 2002 araştırmasında da “*Vali atamalarında yöntem ne olmalıdır?*” sorusuna verilen yanıtlar arasında; birinci sınıf mülki idare amirliği % 49,6, kariyer basamakları netleştirilmeli % 22,6 ve yüksek değerlendirme kurulu önerisi % 19,1 oranında ağırlık kazanmaktadır (Karasu, 2002: 160-161). Dolayısıyla meslek mensupları arasındaki genel temayülün, birinci sınıf mülki idare amirliği uygulamasına geçilerek, valilerin birinci sınıf mülki idare amirleri arasından atamaları olduğu ortaya çıkmış, bu temayülün de birinci sınıf uygulamasına geçilmesi ile birlikte gerçekleştiği söylenebilir.

Valilerin Seçimle İşbaşına Gelmesi Konusu:

Valilik konusunda bir diğer tartışma da valilerin seçimle işbaşına gelmeleri üzerinde yürütülmektedir. Buna göre valiler de aynen belediye başkanları gibi seçimle işbaşına gelmelidir. Bazı siyaset adamlarımızın da valilerin seçimle işbaşına gelmeleri fikrini destekledikleri görülmektedir. Mülki yönetim sistemini temelden değiştirebilecek, Devletin üniter yapısını bozabilecek ve ülkeyi federalizme götürecektir bu tür önerilerin mülki idare amirleri arasında pek fazla taraftar bulduğu söylenemez. Nitekim 2002 yılı araştırmasında seçimli valilik önerisi %68,7 oranında reddedilmiştir (Karasu, 2002: 161). Seçimli valilik sisteminin Türkiye'nin özgün koşullarına kesinlikle uygun olmadığı düşünülmektedir. Üniter devlet yapısında valiler, merkezi yönetimin temsilcileri olmak durumundadırlar. Valinin merkezi yönetimden koparılarak seçimle işbaşına gelmesi üniter yapıyı kesinlikle bozacaktır.

Geçen yıl bir konferans için TODAİE'de bulunan ve yönetim sistemimizi model aldığımız Fransa'nın Korsika Valisine, “Fransa’da seçimli valilik düşünülüyor mu?” şeklinde bir soru yönelttiğimde, valinin yanıtı; “Kesinlikle hayır. Seçimli valilik Fransa'nın üniter sistemine aykırıdır. Bu konu ülkemizde tartışma konusu dahi yapılmamaktadır” şeklinde olmuştur. Dolayısıyla Fransa’da bile gündemde olmayan bir konunun gündeme getirilmesi ve bundan yarar umulması anlamsızdır.

Sonuç Yerine:

Sonuç olarak vali atamalarının mülki idare amirliği mesleğinde en çok tartışılan konulardan biri olduğunu, tartışmaların özellikle istisnai memurluk uygulaması nedeniyle meslek dışından vali atamaları, nesnel ölçütlere dayanmayan atamalar ile valilerin seçimle işbaşına gelmesi üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak bütün bu tartışmalara ve çeşitli model önerilerine rağmen vali atamalarına ve bu arada merkez valiliği sorununa bugüne kadar ussal bir çözüm bulunamamıştır. Birinci sınıf mülki idare amirliği uygulaması sorunun çözümüne olumlu katkı yapmakla birlikte, bu sorunu tam olarak çözecekmiş gibi görülmemektedir. Valilik sorununu çözemeyen mülki idare mesleğinin de statü kaybetmeye devam edeceği aşikârdır. Vali atamaları konusunda Mülki İdare Şurasında getirilen önerilerin hayata geçirilmesi konusunda daha fazla gayret gösterilmesi ve bu konuda yasal düzenlemeler yapılması gerekmektedir. Ancak mülki idare amirliği mesleğinin yeniden düzenlenmesine yönelik çok önemli öneriler getiren ve uzun yıllar sonra toplanan Mülki İdare Şurası kararlarının da pek fazla hatırlandığı ve takip edildiği de söylenemez.

KAYNAKLAR:

ALDAN, Mehmet (1978), "Vali Atamaları", Amme İdaresi Dergisi, Cilt 21, Sayı 1, Mart 1978, s. 101-105.

GÜNAY, Ö. Faruk (1999), Vali Atamalarına İlişkin Yeni Bir Model, Örnek Matbaası, Sivas.

KARASU, Koray (2002), "Mülki İdare Amirliği Mesleği" İyi Yönetim Arayışında Türkiye'de Mülki İdarenin Geleceği, (Ed.) Cahit Emre, Türk İdari Araştırmalar Vakfı Yayını, Ankara.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (2002), Mülki İdare Şurası, İçişleri Bakanlığı, Ankara.

ÖZER, Ahmet (2005), "Mülki İdare Amirleri, Sorunları ve Yaşam Üzerine Bir İnceleme", İdarecinin Sesi Dergisi, Kasım-Aralık 2005, Cilt: 19, Sayı: 113, s. 12-16.